

Prussia, Silesia on the Bohemian border and also in Lower Austria, so, it surely also occurs somewhere in Moravia". **Strejček's above-mentioned record for Moravia is probably based** on this historical comment. The occurrence of the species in northern Moravia is historically very probable, because it was described from the Polish town of Ruda situated close to our border. In Poland, the weevil was recently rediscovered, after a long absence of records following the original description, in the region of Białowięzkiy les (forest) (Stachowiak 1997). Its occurrence has since been repeatedly confirmed with the help of flight intercept traps placed in the treetops in Poland (J. Szypula & M. Wanat, pers. comm.). The use of this method in the suitable localities may also locate this species in the Czech Republic and also in Slovakia, mainly in the northern borderland, where there are at present no records.

B: -, M: ?, S: -

Čeľad' / Family Curculionidae, podčeľad' / Subfamily Hyperinae

Názory na taxonomii a příbuzenské vztahy rodů v rámci tribu Hyperini, respektive podčeledi Hyperinae, se v průběhu 20. století ztelně měnily (např. Petri 1901, Zaslavskij 1959, Alonso-Zarazaga & Lyal 1999, 2002, Legalov 2007, Skuhrovec 2008). Skuhrovec (2008) podrobně vysvětluje postupně všechny taxonomické změny v průběhu let a také je zdůvodňuje, s výjimkou práce Legalova (2007), která obsahuje pouze výčet taxonomických změn bez jakýchkoliv komentářů, a proto není ve zmíněné práci ani v tomto seznamu akceptována.

V druhé polovině 20. století podčeľad' Hyperinae spolu s podčeledí Molytinae tvořily jednu společnou podčeľad' Hylobiinae (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983, Strejček 1993c). Na základě morfologických dat (Marvaldi 1997), ale už i molekulárních dat (Marvaldi et al. 2002), bylo potvrzeno, že tyto dvě skupiny si nejsou příbuzné. Postavení podčeledi Hyperinae v rámci čeledi Curculionidae není striktně určeno.

Morrone (1997) správně upozorňuje na nesprávné používání jména Hyperinae Marseul, 1863. Podle nomenklatorických pravidel (Článek 23. Princip priority) by se mělo používat jméno Phytominae Gistel, 1848, přestože rod *Phytonomus* je pouze neoprávněně použitým jménem rodu *Hypera* (viz Skuhrovec 2008). Pravidla nám doporučují používat starší název, ale téměř nikdo z recentních autorů tento fakt nerespektuje z důvodů zachování kontinuity. I my použijeme jméno, které je používáno již více než 150 let. Naprosto shodná situace je i u tribu Hyperini Marseul, 1863.

Taxonomické změny rodů, týkající se druhů vyskytujících se na území České a Slovenské republiky, jsou následující:

Donus Jekel, 1865. Jekel (1865) popsal rody *Donus* Jekel, 1865 s typovým druhem *Rhynchaenus philanthus* Olivier, 1807 a *Glanis* Jekel, 1865 s typovým druhem *Phytonomus velutinus* Boheman, 1842. Alonso-Zarazaga & Lyal (1999) rozpoznali rod *Glanis* Jekel, 1865 jako mladší homonymum rodu *Glanis* Agassiz, 1829 (Pisces) a vytvořili nové rodové jméno *Neoglanis* Alonso-Zarazaga et Lyal, 1999. Na základě larválních znaků bylo potvrzeno, že druhy '*Donus philanthus*' a '*Neoglanis velutinus*' jsou si příbuzné (Skuhrovec 2008). Znaky na dospělých toto tvrzení rovněž podporují (Skuhrovec 2008). A jelikož jsou oba zmíněné typové druhy řazeny do stejného rodu, tak *Donus* Jekel, 1865 je starším platným jménem pro rod a *Neoglanis* Alonso-Zarazaga et Lyal, 1999 (= *Glanis* Jekel, 1865) je jeho mladším synonymem (Skuhrovec 2008).

Brachypera Capiomont, 1868. Na základě vyřešení situace v rámci rodu *Donus* (viz výše, Skuhrovec 2008) bylo potřebné nalézt jiné rodové jméno pro druhy vyhovující tomuto rodu

pro druhy méně příbuzné s druhem *Donus philanthus* (Skuhrovec 2008). Capiomont (1868) popsal druhovou skupinu *Brachypera* uvnitř rodu *Hypera* sensu Capiomont (= *Donus* auct.). Typovým druhem byla ustanovena *Hypera crinita* (Boheman, 1834) (= *Phytonomus crinitus* Boheman, 1834) (Skuhrovec 2008). Na základě znaků larev i dospělců byl do tohoto rodu zařazen i podrod *Antidonus* Bedel, 1886, který byl v původním check-listu (Strejček 1993) řazen ještě v rodě *Hypera*.

Hypera Germar, 1817. Taxonomie tohoto rodu doznala v posledních letech dvou významných změn (Alonso-Zarazaga 2005, Skuhrovec 2008). Detailní komentář k přesunu podrodu *Antidonus* do rodu *Brachypera* podal Skuhrovec (2008). Alonso-Zarazaga (2005) popsal nový podrod *Kippenbergia*. Dle Skuhrovce (2006) je tato skupina pouze druhovou skupinou druhu *Hypera arator* (Linnaeus, 1758) v rámci nominotypického podrodu *Hypera*, jak to prezentuje Petri (1901) ve své monografii a Kippenberg (1986) v revizi zmíněné druhové skupiny. V seznamu je zmiňovaný podrod akceptován, stejně jako všechny dosud popsané podrody (viz Skuhrovec 2008).

The taxonomy and generic classification within tribe Hyperini, also subfamily Hyperinae, has changed markedly during the 20th century (e.g. Petri 1901, Zaslavskij 1959, Alonso-Zarazaga & Lyal 1999, 2002, Legalov 2007, Skuhrovec 2008). Skuhrovec (2008) explained in detail, step by step, all taxonomic changes over this time, and reviewed them all with the exception of Legalov's work (2007), which included only an inventory of taxonomic changes without any details, and hence has not been accepted in the mentioned work or in this checklist.

In the second half of the 20th century, the subfamily Hyperinae together with subfamily Molytinae formed one common subfamily Hylobiinae (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983, Strejček 1993c). Based on morphological data (Marvaldi 1997), and also molecular data (Marvaldi et al. 2002), it was confirmed that these two groups are not related. The status of the subfamily Hyperinae within family Curculionidae is still uncertain.

Morrone (1997) correctly suggested that use of the name Hyperinae Marseul, 1863 was incorrect. According to the Code of Zoological Nomenclature (Article 23. Principle of priority), the name Phytonominae Gistel, 1848 should be used, even though the genus *Phytonomus* is only an unnecessary replacement name for the genus *Hypera* (see Skuhrovec 2008). The rules suggest use of the older name, but almost no recent authors have done so, for reasons of stability of prevailing usage. In this paper we also use the name that has been in use for more than 150 years. Absolutely the same situation applies to the tribe Hyperini Marseul, 1863.

Taxonomic changes of genera, related to species occurring in the Czech Republic and Slovakia, are as follows:

Donus Jekel, 1865. Jekel (1865) described the genera *Donus* Jekel, 1865 with type species *Rhynchaenus philanthus* Olivier, 1807 and *Glanis* Jekel, 1865 with type species *Phytonomus velutinus* Boheman, 1842. Alonso-Zarazaga & Lyal (1999) recognized the genus *Glanis* Jekel, 1865 as junior homonym of the genus *Glanis* Agassiz, 1829 (Pisces) and formed a new generic name *Neoglanis* Alonso-Zarazaga et Lyal, 1999. It was confirmed based on larval characters, that the species '*Donus*' *philanthus* and '*Neoglanis*' *velutinus* are related to each other (Skuhrovec 2008). Adult characters also supported this assertion (Skuhrovec 2008). *Donus* Jekel, 1865 is the senior name for the genus and *Neoglanis* Alonso-Zarazaga & Lyal, 1999 (= *Glanis* Jekel, 1865) is its junior synonym (Skuhrovec 2008).

Brachypera Capiomont, 1868. Due to the resolution of the identity of the genus *Donus* (see above, Skuhrovec 2008), it was necessary to find another generic name for those species formerly in *Donus* that were not related to *Donus philanthus* (Skuhrovec 2008). Capiomont (1868) described the generic group *Brachypera* within the genus *Hypera* sensu Capiomont (= *Donus* auct.). *Hypera crinita* (Boheman, 1834) (= *Phytonomus crinitus* Boheman, 1834) was fixed as a type species (Skuhrovec 2008). Based on larval and adult characters, the subgenus *Antidonus* Bedel, 1886, which was placed in the genus *Hypera* in the former checklist (Strejček 1993), was also included in this genus.

Hypera Germar, 1817. The taxonomy of this genus has gone through two important changes in the last years (Alonso-Zarazaga 2005, Skuhrovec 2008). Detailed comments on the transfer of the subgenus *Antidonus* to the genus *Brachypera* were given by Skuhrovec (2008). Alonso-Zarazaga (2005) described a new subgenus *Kippenbergia*. According to Skuhrovec (2006), this group is only the *Hypera arator* (Linnaeus, 1758) species group within the nominotypic subgenus *Hypera*, as it was presented by Petri (1901) in his monograph and Kippenberg (1986) in the revision of the mentioned species group. In the checklist, the subgenus mentioned, as well as other described subgenera, are accepted (see Skuhrovec 2008).

1882. *Brachypera dauci* (Olivier, 1807)

Západopalearktický druh. Známý je ze severní Afriky (Alžír, Tunis, Libye), z Evropy (Anglie, Švédsko, Dánsko, Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Švýcarsko, Německo, Polsko, Česká republika, Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Bosna a Hercegovina, Albánie, Bulharsko, Rumunsko, Estonsko, Lotyšsko, Ukrajina, Moldávie a evropská část Ruska) a z Asie (Kavkaz, Turecko a Libanon) (Dieckmann 1981). *B. dauci* se vyskytuje na suchých písčitých půdách. Druh s noční aktivitou (Dieckmann 1981). Druh *B. dauci* je někdy uváděn jako monofág na pumpavě obecné (*Erodium cicutarium*, Geraniaceae) (Tempère 1972, Dieckmann 1989, Tempère & Péricart 1989), jindy jako oligofág na rostlinách rodů pumpavy (*Erodium*) a kakostu (*Geranium*) (Dieckmann 1981).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Čechy, Moravu a Slovensko.

V České republice velmi vzácný druh s několika málo známými lokalitami, které shrnul Skuhrovec (2003). V Čechách jsou recentně známé nálezy z Prahy: Praha-Troja (Skuhrovec 2003), Praha-Bohnice (Strejček 2001a). V minulosti byl čteněji sbírán v Plzni-Sytné, kde jeho lokalitu postihly sukcesní změny a zarostla a v Polabí u obce Oleško, kde byla jeho populace pravděpodobně zdecimována mravenci rodu *Formica*. Moravské nálezy jsou převážně jen historického data: Znojmo, Brno (Skuhrovec 2003), „všude u nás, ale dosti vzácný“ (Fleischer 1927–1930). Recentně byl nalezen na Pálavě: Moravia mer., Pavlovské vrchy, Děvín (7165), 14.V.2008, 1 ex., R. Szopa lgt. et coll., J. Krátký det. Také na Slovensku je *B. dauci* vzácným druhem. Roubal (1937–1941) citoval jen starší údaje z Bratislavy a Banské Bystrice, později druh uvedli ještě Korbel (1951) ze Svätějurského Šúru a Havelka (1965) z Komárna. Jiné publikace neznám. Recentně je mně znám z několika nalezišť na jižním a západním Slovensku: Slovakia mer.: Medveďov env. (8171), 23.V.1992, 2 ex.; Chľaba env. (8178), 6.IX.1994, 1 ex.; vše S. Benedikt lgt., det. et coll.; Jurský Chlm – Pereš (8277), 11.V.2008, 4 ex., ex larvae na *Erodium* sp.; Kováčovské kopce, Kováčov env. (8178), 19.IV.2009, 1 ♂, vše J. Krátký lgt., det. et coll.; Slovakia occ., Velké Leváre (7467), 1.VI.2008, 1 ex., J. Krátký det. Poměrně vzácné nálezy nosatce v České republice i na Slovensku pravděpodobně souvisejí především se skrytým způsobem života brouka spojeným s noční aktivitou.

B: !, M: !, S: !

A western Palaearctic species known from North Africa (Algeria, Tunisia, Libya), Europe (England, Sweden, Denmark, Portugal, Spain, France, Italy, Switzerland, Germany, Poland, Czech Republic, Slovakia, Austria, Hungary, Bosnia and Herzegovina, Albania, Bulgaria, Romania, Estonia, Latvia, the Ukraine, Moldavia and the European part of Russia) and Asia (the Caucasus, Turkey and Lebanon) (Dieckmann 1981). *H. dauci* occurs in dry, sandy habitats. The species is nocturnal (Dieckmann 1981). *H. dauci* is considered as either monophagous on *Erodium cicutarium* (Tempère 1972, Dieckmann 1989, Tempère & Péricart 1989) or as oligophagous on plants of the genera *Erodium* and *Geranium* (Dieckmann 1981).

Strejček (1993c) reported the species from Bohemia, Moravia and Slovakia.

In the Czech Republic, it is a very rare species with a few known localities, which are summarized by Skuhrovec (2003). In Bohemia, it is recently known only from Praha: Praha-Troja (Skuhrovec 2003), Praha-Bohnice (Strejček 2001a). In the past, it was collected more frequently near Plzeň-Sytná and in the Polabí region near the Oleško village, where its population may have been probably eradicated by *Formica* ants. The Moravian findings were all historic: Znojmo, Brno (Skuhrovec 2003), “everywhere, but relatively rare” (Fleischer 1927–1930), until it was recently found in the Pálava region: Moravia mer., Pavlovské vrchy, Děvín (7165), 14.v.2008, 1 spec., R. Szopa lgt. et coll., J. Krátký det. *H. dauci* is also a rare species in Slovakia. Roubal (1937–1941) quoted only older data from Bratislava and Banská Bystrica; the species was later recorded by Korbel (1951) from Svätøjurský Šúr and Havelka (1965) from Komárno. I do not know of other records. At present, I know it from several localities in southern and western Slovakia: Slovakia mer.: Medveďov env. (8171), 23.v.1992, 2 spec.; Chľaba env. (8178), 6.ix.1994, 1 spec.; all S. Benedikt lgt., det. et coll.; Jurský Chlm – Pereš (8277), 11.v.2008, 4 spec., ex larvae on *Erodium* sp.; Kováčovské kopce, Kováčov env. (8178), 19.iv.2009, 1 ♂, all J. Krátký lgt., det. et coll.; Slovakia occ., Velké Leváre (7467), 1.vi.2008, 1 spec., J. Krátký det. The relatively rare findings of this weevil in the Czech Republic and also Slovakia are probably primarily related to the cryptic life style of the adults, and their nocturnal activity.

B: !, M: !, S: !

1884. *Brachypera vidua* (Gené, 1837)

Evropský druh s velmi diskontinuálním rozšířením: výskyt je znám z jižní Francie, severní Itálie, Švýcarska, ostrova Gotland ve Švédsku, z České republiky (Kippenberg 1983, Strejček & Dieckmann 1987) a Německa (Bussler 1991). Známý je ze skalních stepí až lesostepí. Monofág na kakostu krvavém (*Geranium sanguineum*) (Skuhrovec 2003).

Strejček (1993c) uvedl druh z Čech a Moravy.

Známé nálezy v České republice shrnul Skuhrovec (2003). V Čechách je brouk historicky potvrzen z lokality Vaňov u Ústí nad Labem, recentně byl opakovaně zjištěn na vrchu Deblík a v okolí obce Dubice. Všechny tyto lokality jsou soustředěny v kaňonovitém údolí Labe a mají charakter skalní lesostepi přirozeného původu s bohatou xerothermní vegetací. Z Moravy existuje jen jediný historický doklad z okolí Macochy v Moravském krasu. Lokalita je už zničena (Strejček & Dieckmann 1987), současný výskyt na jiné vhodné lesostepní lokalitě tu ale nelze vyloučit. Velmi vzácný druh s noční aktivitou, jehož výskyt v České republice má reliktní charakter. V obou oblastech výskytu v České republice patří mezi nejhodnotnější druhy bezobratlých. Ze Slovenska dosud ohlášen nebyl.

B: !, M: +, S: -

A European species with a very discontinuous occurrence, known from southern France, northern Italy, Switzerland, Gotland island in Sweden, the Czech Republic (Kippenberg 1983, Strejček & Dieckmann 1987) and Germany (Bussler 1991). It is known from rock steppe and forest steppe habitats. The species is monophagous on *Geranium sanguineum* (Skuhrovec 2003).

Strejček (1993c) reported the species from Bohemia and Moravia.

The known findings in the Czech Republic are summarized by Skuhrovec (2003). In Bohemia, the beetle is confirmed historically from the Vaňov locality near Ústí nad Labem, recently it was repeatedly found at the Deblík hill and in the vicinity of the Dubice village. All these localities are concentrated in the canyon valley of Labe river and they have a character of rock forest steppe of natural origin with the abundant xerothermic vegetation. A single historic record from Moravia is known from Macocha in the Moravský kras (karst). The locality has already been destroyed (Strejček & Dieckmann 1987), but the species' continued existence has not been excluded at other suitable forest steppe localities. This very rare species is nocturnal and its occurrence in the Czech Republic has a relict character. It belongs among the most important species of invertebrate in the both areas of occurrence in the Czech Republic.

B: !, M: +, S: -

1892. *Donus cyrtus* (Germar, 1821)

Východomediteránní druh. Výskyt je znám z jižní Itálie, Sicílie, bývalé Jugoslávie, Korfu, Řecka a Turecka (Petri 1901, Csiki 1934). Druh je uváděn i z Maďarska (Podlussány 1996b), jeho výskyt je tu ale velmi nepravděpodobný. Dokladový exemplář mně není znám. Vývoj na rostlinách z čeledi miříkovitých (Apiaceae).

Strejček (1993c) druh vůbec neuvádí.

Jediný historický údaj, vztahující se k území Slovenska, převzal Roubal (1937–1941) z práce maďarského entomologa Kuthyho: Kežmarok (Kuthy 1896). Dokladový kus odtud neznám a výskyt na Slovensku považuji za vyloučený.

B: -, M: -, S: x

An Eastern Mediterranean species. Its occurrence is known from southern Italy, Sicily, former Yugoslavia, Corfu, Greece and Turkey (Petri 1901, Csiki 1934). The species is also recorded from Hungary (Podlussány 1996), its occurrence there is highly improbable. I do not know of any voucher specimen. It develops on the plants of the family Apiaceae.

Strejček (1993c) did not report this species.

Roubal (1937–1941) accepted the only historic record, which is linked to the area of Slovakia, from work of the Hungarian entomologist Kuthy: Kežmarok (Kuthy 1896). I do not know of any voucher specimen and I consider its occurrence in Slovakia to be excluded.

B: -, M: -, S: x

1893. *Donus elegans* (Boheman, 1842)

Montánní evropský druh. Výskyt znám z Pyrenejí, Alp, jihovýchodních Karpat a Sedmihradsku (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Smreczyński (1968) i Kippenberg (1983) uvádějí jako živnou rostlinu chrastavec lesní (*Knautia silvatica*). Koch (1992) uvádí požerky dospělců i na chrpách (*Centaurea*). Larvy byly sbírány na řebříčku obecném (*Achillea millefolium*) (Kippenberg 1983, Koch 1992).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Čechy a Slovensko, výskyt na Moravě hodnotí jako pochybný nebo nedoložený.

V České republice se tento druh s jistotou nevyskytuje. Zmíněné hodnocení Strejčka pro Čechy a Moravu je pravděpodobně založeno jen na starých literárních údajích Fleischera (1927–1930), který nosatce uvádí pro Čechy komentářem „na Krkonoších (Schönbach), též ze Šumavy ho mám“ a pro Moravu s poznámkou „na Lysé hoře (Zoufal)“. Fleischerovy údaje byly zřejmě důvodem pro uvedení českého výskytu také v dalších publikacích (např. Kippenberg 1983, Burakowski et al. 1995). Považuji je za nevěrohodné, založené na chybné determinaci jiného druhu rodu *Donus*. Na Slovensku byl druh zjištěn jen velmi vzácně. Spolehlivě se vyskytuje jen v Bukovských vrších, kam zasahuje jeho východokarpatské rozšíření, např.: Slovakia or. bor., Riaba skala (6900), 6.VIII.1981, 1 ♂, Thomka lgt., S. Benedikt det. et coll. Literárně byl uveden také z území Tater (Roubal 1937–1941) a Západních Tater: Sivý vrch (Majzlan 2003b). Dokladové kusy k těmto nálezům jsem ale neviděl.

B: x, M: x, S: !

A montanous European species. Its occurrence is known from the Pyrenees, the Alps, the south-eastern Carpathians and Transylvania (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Smreczyński (1968) and also Kippenberg (1983) recorded the host plant as *Knautia silvatica*. Koch (1992) also recorded adults feeding on plants of the genus *Centaurea*. The larvae have been collected on *Achillea millefolium* (Kippenberg 1983, Koch 1992).

Strejček (1993c) reported the species from Bohemia and Slovakia, he evaluated its occurrence in Moravia as **questionable and/or unsupported**.

In the Czech Republic, the species does not occur with certainty. The above-mentioned record by Strejček for Bohemia and Moravia is probably based only on the old literature record by Fleischer (1927–1930), who recorded the weevil for Bohemia with the note “**in Krkonoše Mts. (Schönbach), I have it also from the Šumava Mts.**” **and for Moravia with the comment “on Lysá Mt. (Zoufal)”**. **Fleischer’s records were probably the basis the species being listed for Czech Republic in other works (e.g. Kippenberg 1983, Burakowski et al. 1995).** I consider the record as unreliable, probably based on incorrect identification of another *Donus* species. In Slovakia, the species is discovered only very rarely. Reliably, it occurs only in the Bukovské vrchy Mts., extending its east-Carpathian distribution, e.g.: Slovakia or. bor., Riaba skala (6900), 6.viii.1981, 1 ♂, Thomka lgt., S. Benedikt det. et coll. It was also recorded from the Tatry Mts. region (Roubal 1937–1941) and the Západní Tatry Mts.: Sivý vrch Mt. (Majzlan 2003b). But I have not seen voucher specimens for these findings.

B: x, M: x, S: !

1894. *Donus intermedius* (Boheman, 1842)

Montánní evropský druh. Známe ze střední Evropy, zejména v podhůří (Pyreneje, Alpy, Karpaty) a na Balkáně (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Výskyt na okrajích lesů, při cestách a na horských mezofilních loukách. Oligofág na hluchavkovitých (Lamiaceae) a hvězdnicovitých (Asteraceae) (chrpy (*Centaurea*), šalvěje (*Salvia*), máta lékařská (*Mentha officinalis*)) (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Koch (1992) uvádí pozerky dospělců na mnoha rozličných rostlinách: chrpa luční (*Centaurea jacea*), chrpa čekánek (*C. scabiosa*), šalvěj luční (*Salvia pratense*), šalvěj přeslenitá (*S. verticillata*), máta lékařská (*Mentha officinalis*), pcháč oset (*Cirsium arvense*), heřmánkovec nevonný (*Matricaria inodora*), svlačec rolní (*Convolvulus arvensis*), mrkev obecná (*Daucus carota*).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Čechy, Moravu a pro Slovensko.

V Čechách se tento druh zřejmě nevyskytuje, i když tu výskyt není zcela vyloučen. Kromě zmíněného Strejčkova hodnocení znám jen historické údaje Gerhardt (1910): „Riesengeb.“ (= Krkonoše) a Fleischer (1927–1930): „zjištěn v bavorské části Šumavy“. Až do potvrzení doloženým nálezem tak prozatím hodnotím výskyt v Čechách jako pochybný. Na Moravě je druh vzácně doložen ze sudetských pohoří, např. z Pradědu v Hrubém Jeseníku (Strejček 1976), v karpatské části Moravy je ale poměrně častý, především v Bílých Karpatech, odkud je znám z četných lokalit, např.: Moravia mer. or.: Tvarožná Lhota env., NPR Čertoryje (7170), 19.VI.2004, 1 ♀; Velká nad Veličkou env., PR Machová (7171), 22.V.2004, 1 ♂, 2 ♀♀; Strání env., PR Nová hora (7072), 23.V.2004, 1 ♀; vše S. Benedikt lgt., det. et coll. Historicky jej z Moravy publikoval i Fleischer (1927–1930). Podobně na Slovensku je v podhorských a horských lokalitách poměrně nevzácným druhem od Bielych Karpat až po Vihorlat. Publikovali jej odtud z různých lokalit např. Borovec & Košťál (1984), Holecová et al. (1997), Majzlan (2000), Majzlan & Cunev (1985), Roubal (1937–1941) a další.

B: ?, M: !, S: !

A montanous European species known from central Europe, mostly in the foothills (the Pyrenees, the Alps, the Carpathians) and the Balkans (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). It occurs at the margins of forests, near paths and in mesophile meadows in the mountains. It is oligophagous on Lamiaceae and Asteraceae (*Centaurea* species, *Salvia* species, *Mentha officinalis*) (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Koch (1992) recorded the feedings of adults on several different plants: *Centaurea jacea*, *C. scabiosa*, *Salvia pratense*, *S. verticillata*, *Mentha officinalis*, *Cirsium arvense*, *Matricaria inodora*, *Convolvulus arvensis*, *Daucus carota*.

Strejček (1993c) reported the species from Bohemia, Moravia and Slovakia.

This species probably does not occur in Bohemia, though its occurrence cannot be completely excluded. Apart from Strejček's record, I know of only historic records by Gerhardt (1910): „Riesengeb.“ (= Krkonoše Mts.) and Fleischer (1927–1930): „in Bavarian part of the Šumava Mts.“. For now, I evaluate its occurrence in Bohemia as questionable until it is confirmed. In Moravia, the species is recorded rarely from the Sudetic mountain range, e.g. Praděd Mt. in the Hrubý Jeseník Mts. (Strejček 1976), in the Carpathian part of Moravia, but there is relatively more common, mainly in the Bílé Karpaty Mts., where it is known from several localities, e.g.: Moravia mer. or., Tvarožná Lhota env., Čertoryje NNR (7170), 19.vi.2004, 1 ♀; Velká nad Veličkou env., Machová NR (7171), 22.v.2004, 1 ♂, 2 ♀♀; Strání env., Nová hora NR (7072), 23.v.2004, 1 ♀; all S. Benedikt lgt., det. et coll. Historically, it was also recorded by Fleischer (1927–1930). Similarly in Slovakia in the subalpine and alpine localities, it is not a particularly rare species, from the Biele Karpaty Mts. to Vihorlat Mts. It has been recorded from several different localities there, e.g. by Borovec & Košťál (1984), Holecová et al. (1997), Majzlan (2000), Majzlan & Cunev (1985), Roubal (1937–1941) and others.

B: ?, M: !, S: !

1895. *Donus nidensis* Mazur et Petryszak, 1981

Východoevropský lesostepní druh. Výskyt je znám z Polska, Ukrajiny a nově i ze Slovenska (Mazur & Petryszak, 1981, Nazarenko 1998, Skuhrovec & Borovec 2007). Výskyt na lesostepích a loukách při okrajích listnatých lesů. Mazur & Petryszak (1981) uvádí vývoj na omanu mečolístém (*Inula ensifolia*).

Strejček (1993c) druh vůbec neuvádí.

V České republice se tento druh nevyskytuje. Na Slovensku byl zatím zjištěn jen v několika exemplářích na jediné lokalitě na jižním úpatí Štiavnických vrchů v okolí obce Čajkov, kde je jeho populace vázána na výše zmíněnou živnou rostlinu. Nálezy publikovali Skuhrovec & Borovec (2007). Výskyt zde ale bude na vhodných lesostepních lokalitách zřejmě širší. Nalezení brouka je totiž velmi obtížné kvůli jeho skrytému způsobu života s noční aktivitou. *D. nidensis* je mimořádně hodnotný reliktní druh, dokládající dlouhodobý lesostepní charakter tohoto území. V celém svém východoevropském areálu je zatím známý jen z několika navzájem velmi izolovaných lokalit.

B: -, M: -, S: !

An East-European forest steppe species. Its occurrence is known from Poland, the Ukraine and now also from Slovakia (Mazur & Petryszak, 1981, Nazarenko 1998, Skuhrovec & Borovec 2007). It occurs on forest steppe and meadows near margins of leafy forests. It is known to develop on *Inula ensifolia* (Mazur & Petryszak, 1981).

Strejček (1993c) did not report this species.

This species does not occur in the Czech Republic. In Slovakia, a few specimens were discovered at the one locality in the south of the foot of Štiavnické vrchy Mts. in the vicinity of Čajkov village, on the known host plant. The findings were recorded by Skuhrovec & Borovec (2007). Its occurrence here on suitable forest steppe localities is probably more extensive. The finding of adults is very problematic because of their cryptic life style and nocturnal activity. *D. nidensis* is extraordinarily important relict species indicating the long-term forest steppe character of this region. In its entire East-European area of distribution, it is known only from a few very isolated and separated localities.

B: -, M: -, S: !

1897. *Donus oxalis* (Herbst, 1795)

Montánní karpatský druh. Výskyt je znám z České republiky, Slovenska, Polska, Ukrajiny, Maďarska, Rumunska, Bulharska (Kippenberg 1983, Podlussány 1996, Fauna Europaea Web Service 2004, Wanat & Mokrzycki 2005) a také severní Itálie (Colonnelli 2003). Druh je hygrofilní a herbikolní, polyfágní na bylinách z různých čeledí.

Strejček (1993c) uvádí druh pouze pro Moravu a Slovensko.

V Čechách byl tento karpatský druh překvapivě zjištěn ve velmi lokální, ale bohaté populaci u osady Brejl jihozápadně od Lán v oblasti Křivoklátska, kde byl jeho výskyt opakovaně potvrzen, např.: Bohemia centr.: Brejl (5849), 2.IX.2000; Ruda, Píně (5849), 19.IX.2004; Klíčavský potok (5849), 9.V. (det. O. Voříšek) a 5.VIII.1998, 23.VII.2001, 13.VI.2004; Lánská obora, ústí Lánského potoka do Klíčavské přehradní nádrže (5949), 27.VII.1999; NPR Stříbrný luh (5949), 21.IX.2002; vždy více ex., vše J. Januš lgt., det. et coll. Potvrdil jej odsud také J. Strejček (pers. comm.). Původ druhu v této oblasti daleko od jeho souvislejšího rozšíření zatím zůstává záhadou. Jako jedna z možností vysvětlení se nabízí zavlečení brouka za 1. Československé republiky, kdy probíhala výměna sadovnického materiálu mezi prezident-skými sídly v Lánech a slovenských Topolčiankách. Druhou možností je reliktní původ této populace. V této souvislosti je zajímavá existence jedné velmi typické samice *D. oxalis*, která je uložena v ZMP (in coll. A. Sobota) s lokalitou „Manětínská zastávka (6046), 25.VI.1939, A. Sobota lgt.“ (S. Benedikt revid.). Tato lokalita sice nepatří ke Křivoklátsku, není mu ale

velmi vzdálena. Rozřešení této zoogeografické hádanky by mohlo dát teprve nalezení dalších lokalit výskytu nosatce v této oblasti. Na Moravě je *D. oxalis* spolehlivě známý překvapivě jen mimo vlastní karpatskou oblast. Fleischer (1927–1930) jej sice zmiňuje poznámkou „v Beskydech je dosti obyč.“, žádný doklad jsem odtud ale zatím neviděl. Z Hrubého Jeseníku doložil výskyt druhu J. Strejček: Moravia bor.: Hrubý Jeseník, Praděd-vrchol (5969), 14.VII.1970, 1 ♂; Petrovy kameny (5969), 12.VII.1970, 1 ♀; Karlov pod Pradědem (5969), 11.VII.1970, 5 ex.; vše J. Strejček lgt., det. et coll. Nově byl ohlášen výskyt také z Dražanské vrchoviny: Moravia centr., Jedovnice (6666), PR Mokřad pod Típečkem, 28.VI.2006, 1 ♂; 16.IX.2008, 4 ♂♂, 3 ♀♀; vše A. Hamet lgt., det. et coll., J. Fremuth revid. Z Hornosvratecké vrchoviny druh publikoval Málek (1995). Dokladové kusy jsem odtud ale neviděl. Hlášení ze slovenských Bielych Karpat (Cunev 2000c) dává naději pro nalezení druhu i na moravské straně pohoří. Na Slovensku patří *D. oxalis* mezi charakteristické prvky karpatských společenstev v podhorských a horských lokalitách, je známý z velkého počtu lokalit a byl odtud i mnohokrát publikován, např. Cunev (1986c, 1996b, 1999b), Majzlan (2001, 2005a), Roubal (1937–1941).

B: !, M: !, S: !

Nový druh pro Čechy.

A montanous Carpathian species. Its occurrence is known from the Czech Republic, Slovakia, Poland, the Ukraine, Hungary, Romania, Bulgaria (Kippenberg 1983, Podlussány 1996, Fauna Europaea Web Service 2004, Wanat & Mokrzycki 2005) and also northern Italy (Colonnelli 2003). The species is hygrophilous and herbicolous, polyphagous on herbs of different plant families.

Strejček (1993c) reported the species only from Moravia and Slovakia.

In Bohemia, a very local but abundant population of this Carpathian species was surprisingly discovered near Brejl village south-west of the town of Lány in Křivoklátský region, where its occurrence was repeatedly confirmed, e.g.: Bohemia centr., Brejl (5849) 2.ix.2000; Ruda, Píň (5849): 19.ix.2004; Klíčavský potok (stream) (5849), 9.v. (det. O. Vofříšek) and 5.viii.1998, 23.vii.2001, 13.vi.2004; Lánská obora, outfall of Lánský potok (stream) to Klíčavská přehrada nádrž (reservoir) (5949), 27.vii.1999; Stříbrný luh NNR (5949), 21.ix.2002; even more specimens., all J. Januš lgt., det. et coll. J. Strejček (pers. comm.) confirmed it from here. The origin of this species in this region, so far from its continuous distribution, remains a mystery. One of possible explanation is that the weevil was spread during the first Czechoslovakian Republic, when tree samples were exchanged between the presidential residence in Lány and the Slovakian Topolčianky. The second possibility is that this population has a relict origin. In this context, the existence of one very typical female *D. oxalis* deposited in ZMP (in coll. A. Sobota) with the locality label “Manětínská zastávka (6046), 25.vi.1939, A. Sobota lgt.” is interesting (S. Benedikt revid.). This locality does not belong to Křivoklátský region, but it is not far away. This zoogeographical riddle can only be resolved by findings of further sites for this weevil in this region. In Moravia, *D. oxalis* is surprisingly known reliably only outside the Carpathian region. Fleischer (1927–1930) reported it with the note “in Beskids Mts. is relatively common”, but I have never seen any voucher specimen from there. J. Strejček (pers. comm.) supported the occurrence of species also from Hrubý Jeseník Mts: Moravia bor.: Hrubý Jeseník, Praděd – top of Mt. (5969), 14.vii.1970, 1 ♂; Petrovy kameny (5969), 12.vii.1970, 1 ♀; Karlov pod Pradědem (5969), 11.vii.1970, 5 spec.; all J. Strejček lgt., det. et

coll. Recently, its occurrence has been reported also from the Dražanská vysočina (highlands): Moravia centr., Jedovnice (6666), Mokřad pod Tipečkem NR, 28.vi.2006, 1 ♂; 16.ix.2008, 4 ♂♂, 3 ♀♀; all A. Hamet lgt., det. et coll., J. Fremuth revid. Málek (1995) recorded the species from Hornosvratecká vrchovina (highlands). But I have not seen voucher specimens from here. The record from the Slovakian Biele Karpaty Mts. (Cunev 2000c) suggests that it may also be found on the Moravian side of mountain range. In Slovakia, *D. oxalis* is a characteristic element of Carpathian communities in submontaneous and montaneous localities. It is known from many localities and has also been recorded many times from here, e.g. Cunev (1986c, 1996b, 1999b), Majzlan (2001, 2005a), Roubal (1937–1941).

B: !, M: !, S: !

New species for Bohemia.

1901. *Donus salviae* (Schrank, 1789)

Západomediterránní druh. Vyskyt je znám z Francie, Itálie, Rakouska, Slovinska a Chorvatska (Colonelli 2003, Fauna Europaea Web Service 2004, Pelletier 2005).

Strejček (1993c) druh vůbec neuvádí.

V České republice se tento druh nevyskytuje. Jediný údaj ze Slovenska zmínil Roubal (1937–1941), když převzal hlášení maďarského entomologa Kuthyho (1896): Jasov. Zřejmě se jednalo o chybnou determinaci některého podobného druhu rodu *Donus*. Žádný dokladový exemplář ze Slovenska neznám a jeho výskyt zde považuji za velmi nepravděpodobný.

B: -, M: -, S: x

A West-Mediterranean species. Its occurrence is known from France, Italy, Austria, Slovenia and Croatia (Colonelli 2003, Fauna Europaea Web Service 2004, Pelletier 2005).

Strejček (1993c) did not report this species.

This species does not occur in the Czech Republic. One record from Slovakia was reported by Roubal (1937–1941), when he accepted the announcement of Hungarian entomologist Kuthy (1896): Jasov. Probably, this referred to a misidentification of a similar species of the genus *Donus*. I do not know of any confirmed specimen from Slovakia and, I consider its occurrence here to be highly improbable.

B: -, M: -, S: x

1902. *Donus segnis* (Capiomont, 1867)

Montánní až subalpínský druh známý z východních Alp (Německo – jen historický nález, Rakousko, Itálie) a Sudet (Česká republika) (Kippenberg 1983, Colonnelli 2003, Fauna Europaea Web Service 2004). Druh je hygroliní a pratokolní. Vývoj probíhá oligofágně na šťovících: šťovíku horském (*Rumex alpestris*), šťovíku kyselém (*R. acetosa*) a šťovíku tupolistém (*R. obtusifolius*), zřídka na truskavici ptačím (*Polygonum aviculare*) (Koch 1992).

Strejček (1993c) druh vůbec neuvádí.

Druh byl pro území České republiky poprvé uveden Gerhardttem (1910) z Krkonoš, Králického Sněžníku a Jeseníků. Tyto údaje nepovažuji za věrohodné, zřejmě se ve všech případech jednalo o determinační záměny některých podobných druhů rodu. Spolehlivě byl *D. segnis* pro Českou republiku ohlášený teprve nedávno ze Šumavy: Stožec a Žátoňská hora u Lenory (Strejček 1994b). Další doložený nález je z okolí Kašperských Hor: Bohemia occ., Kašperské hory, Valy (6847), 7.VI.1998, 1 ♂, S. Benedikt lgt., det. et coll. V současnosti je ze Šumavy

znám už i z dalších lokalit v prostoru mezi Kašperskými Horami a Smrčinou (J. Strejček, pers. comm.). *D. segnis* je významným dokladem pronikání alpských prvků na území Šumavy. Má charakter glaciálního reliktu a patří zde mezi nejcennější druhy bezobratlých.

B: !, M: x, S: -

A montanous to submontanous species known from the Eastern Alps (Germany – only historic records, Austria, Italy) and Sudetenland (Czech Republic) (Kippenberg 1983, Colonnelli 2003, Fauna Europaea Web Service 2004). The species is hygrophilous and praticolous. Oligophagous on *Rumex alpestris*, *R. acetosa* and *R. obtusifolius*, rarely on *Polygonum aviculare* (Koch 1992).

Strejček (1993c) did not report this species.

For the Czech Republic, the species was firstly reported by Gerhardt (1910) from Krkonoše Mts., Králický Sněžník Mts. and Jeseníky Mts. I do not consider these records to be credible, but it is probably based on incorrect identification of a similar species of genus. It was relatively recently reliably recorded as a new species for the Czech Republic from the Šumava Mts.: Stožec and Zátoňská Mt. near Lenora (Strejček 1994b). Other supported findings are from the surroundings of Kašperské Hory: Bohemia occ., Kašperské hory, Valy (6847), 7.vi.1998, 1 ♂, S. Benedikt lgt., det. et coll. At present, it is known from the Šumava Mts. and also from additional localities in the region between Kašperské Hory and Smrčina (J. Strejček, pers. comm.). *D. segnis* provides important evidence of the infiltration of Alpine elements into the area of the Šumava Mts. It has the character of a glacial relict, and belongs among the most important invertebrate species.

B: !, M: x, S: -

1906. *Donus velutinus* (Boheman, 1842)

Karpatský druh. Výskyt je znám ze Slovenska, Polska, Maďarska a Rumunska, z České republiky není zatím spolehlivě doložen (Skuhrovec 2009a). Vyskytuje se v povodí potoků a říček v horských lesních kaňonech. Vývoj je znám na kamzičnicku rakouském (*Doronicum austriacum*), oměji šalamounku (*Aconitum napellum*), šťovíku alpském (*Rumex alpinus*), ptačinci hajním (*Stellaria nemorum*) a lomikamenu okrouhlolistém (*Saxifraga rotundifolia*) (Skuhrovec 2009a).

Strejček (1993c) prezentuje druh pouze z Moravy a ze Slovenska.

V Čechách se tento nosatec nevyskytuje. Také na Moravě zůstává jeho výskyt problematický. Výše zmíněné hodnocení Strejčka je založeno na jeho nálezů jedné samice na Petrových kamenech v Hrubém Jeseníku v roce 1970 (J. Strejček, pers. comm.). Dokladový kus jsem ale neviděl. Každopádně bude nutné jeho výskyt zde, daleko od areálu souvislého rozšíření nosatce v Západních Karpatech, potvrdit novými nálezy. Historicky byl druh publikován z Moravy také Fleischerem (1927–30): „v Beskydech slez., na Radhošti“. Rovněž odtud ale žádný doklad neznám ani z rozsáhlých materiálů získaných v Moravskoslezských Beskydech mnohaletými aktivitami celé řady ostravských entomologů. Na Slovensku je *D. velutinus* charakteristickým druhem podhorských a horských oblastí a byl odtud mnohokrát publikován, např. Roubal (1937–1941), Borovec & Košťál (1984), Cunev (1999b). Jeho souvislý areál je zde ale posunutý dále k východu, západní hranice prochází pohořími Malá a Velká Fatra a Kremnické vrchy.

B: -, M: ?, S: !

A Carpathian species. Its occurrence is known from Slovakia, Poland, Hungary and Romania, but there is so far no reliably reported finding from the Czech Republic (Skuhrovec 2009a). It occurs in the valleys of creeks and small rivers in the mountain forest canyons. Its development is known on *Doronicum austriacum*, *Aconitum napellum*, *Rumex alpinus*, *Stellaria nemorum* and *Saxifraga rotundifolia* (Skuhrovec 2009a).

Strejček (1993c) reported the species only from Moravia and Slovakia.

This weevil does not occur in Bohemia. Its occurrence in Moravia is also still problematic. The above-mentioned record by Strejček is based at his findings of one female at the locality “Petrovy kameny” in Hrubý Jeseník Mts. in 1970 (J. Strejček, pers. comm.). I have never seen the voucher specimen. In any case, its occurrence far from the continuous distribution of weevil in the Western Carpathians needs to be confirmed by new findings. Historically, the species was recorded from Moravia also by Fleischer (1927–1930): “in the Slezské Beskydy Mts., on Radhošť”. I do not know of any voucher specimen from a large quantity of material acquired in the Moravskoslezské Beskydy Mts. by the long-term activities of many Ostravian entomologists. *D. velutinus* is a typical species of submontaneous and montaneous areas in Slovakia and has been recorded there several times, e.g. Roubal (1937–1941), Borovec & Košťál (1984), Cunev (1999b). Its continuous area of distribution is moved further to the east, the western border going through the Malá and Velká Fatra Mts. and the Kremnické vrchy Mts.

B:-, M: ?, S: !

1907. *Donus viennensis* (Herbst, 1795)

Montánní až subalpínský druh známý z východních Alp (Německo, Rakousko) a západních Karpat (Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Ukrajina) (Kippenberg 1983, Wanat & Mokrzycki 2005).

Strejček (1993c) uvádí druh pouze ze Slovenska.

V Čechách se tento druh nevyskytuje. Na Moravě byl nově zjištěn v NP Podyjí a CHKO Bílé Karpaty, nálezy dosud nebyly publikovány: Moravia mer.: NP Podyjí, Podmolí – Hlubočké louky (7161), 17.VII.2005, 1 ♀, smykem na krabličici zápašné (*Chaerophyllum aromaticum*), R. Stejskal lgt.; NP Podyjí, Čížov – Uhlířova louka (7161), 9.VIII.2004, 1 ex., V. Křivan lgt.; oba ex. R. Stejskal det. et coll., J. Skuhrovec revid.; Moravia or.: Bílé Karpaty, PR Javorůvky (6874), 30.IV.2008, 1 ex.; Nedašova Lhota – Paseky (6874), 2.VI.2009, 1 ex.; oba ex. P. Boža lgt., det. et coll., S. Benedikt revid. Ze Slovenska je druh známý z většího území, jeho výskyt je zde ale velmi lokální a vzácný. Znam jen několik publikací a dokladů. Starý údaj Petriho (1901) z Bratislavy cituje Roubal (1937–1941), nověji Strejček (1976) uvedl opakované nálezy nosatce ve Slovenském krasu (Zádiel) a Cunev (1999b) rovněž více nálezů z Oravy (Babia hora a okolí). Nepublikované zůstaly zatím další mně známé nálezy: Slovakia bor. or.: Kováčikov u Stakčina (6999), 6.VII.1963, 1 ♂, A. Sobota lgt., coll. ZMP (in coll. A. Sobota); Miňovce env., vrch Lúčky (6895), 3.VII.2002, 1 ♀, coll. M. Mantič; oba ex. S. Benedikt det.

B: -, M: !, S: !

Nový druh pro Českou republiku.

A montaneous to submontaneous species known from the Eastern Alps (Germany, Austria) and the Western Carpathians (Czech Republic, Slovakia, Hungary, Poland, Ukraine) (Kippenberg 1983, Wanat & Mokrzycki 2005).

Strejček (1993c) reported this species only from Slovakia.

This species does not occur in Bohemia. In Moravia, it has recently been found in the Podyjí NP and Bílé Karpaty PLA. The findings have not been published until now: Moravia mer., Podyjí NP, Podmolí – Hlubocké louky (7161), 17.vii.2005, 1 spec., sweeping of *Chaerophyllum aromaticum*, R. Stejskal lgt.; Podyjí NP, Čížov – Uhlířova louka (7161), 9.viii.2004, 1 spec., V. Křivan lgt.; both spp. R. Stejskal det. et coll., J. Skuhrovec revid.; Moravia or.: Bílé Karpaty Mts., Javorůvky NR (6874), 30.iv.2008, 1 spec.; Nedašova Lhota – Paseky (6874), 2.vi.2009, 1 spec.; both spec. P. Boža lgt., det. et coll., S. Benedikt revid. In Slovakia, the species is known from a larger region, but its occurrence here is very local and rare. It is known only from several records and a few voucher specimens. The old record of Petri (1901) from Bratislava is quoted by Roubal (1937–1941), later Strejček (1976) recorded repeated findings of the weevil in the Slovenský kras (karst): Zádiel and also Cunev (1999b) recorded more findings from Orava region: Babia hora Mt. and its surroundings. I know also of further so far unpublished findings: Slovakia bor. or.: Kováčikov near Stakčín (6999), 6.vii.1963, 1 ♂, A. Sobota lgt., coll. ZMP (in coll. A. Sobota); Miňovce env., Lúčky hill (6895), 3.vii.2002, 1 ♀, coll. M. Mantič; both spp. S. Benedikt det.

B: -, M: !, S: !

New species for the Czech Republic.

1915. *Hypera fornicata* (Penecke, 1928)

Evropský druh rozšířený v Polsku, na Slovensku, v Rakousku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku, na Ukrajině a v severní Itálii (Podlussány 1996, Winkelmann 2001, Skuhrovec & Winkelmann 2008). Rozšíření *H. fornicata* je zřejmě daleko širší, ale tento druh je obtížně odlišitelný od blízce příbuzného *H. meles*. Exempláře z východní části areálu (Ukrajina, Slovensko atd.) mají jednoznačné diagnostické znaky (viz Borovec & Košťál 1987), směrem na západ se tato jednoznačnost ale ztrácí. Pro potvrzení výskytu v tomto území by bylo potřebné získat početnější materiál (Skuhrovec & Winkelmann 2008). Vyskytuje se na stepích přecházejících v lesostepi (Borovec & Košťál 1987). Druh *H. fornicata* se vyvíjí na jeteli lučním (*Trifolium pratense*). Jediný konkrétní údaj o této živné rostlině je uveden v práci Dieckmanna & Behneho (1994). Strejček (2001) uvádí bez bližších podrobností jako živné rostliny jetele (*Trifolium*).

Strejček (1993c) uvádí tento druh pouze ze Slovenska.

Možný výskyt druhu v České republice zmínil Skuhrovec (2003), který shrnul přehled dosavadních nálezů z jihovýchodní Moravy jedinců morfologicky velmi blízkých *H. fornicata*: Dolní Dunajovice, Vlčí, vrch Žerotín (J. Strejček det., J. Skuhrovec & J. Fremuth revid.). Strejček (2001a, 2005) publikoval nosatce i z Prahy, tyto doklady jsem ale neměl možnost revidovat. Pro potvrzení výskytu v České republice platí komentář uvedený v úvodním odstavci. Ze Slovenska publikoval druh jako nový pro tehdejší Československo Fremuth (1987) ze Stredy nad Bodrogom v Potiské nížině a ve stejné době publikovali nosatce i Borovec & Košťál (1987) z lokalit Starina, Plešivec, Tarbucka a Streda nad Bodrogom. Další nálezy uvedli Holecová et al. (1997) z Nové Sedlice, Majzlan (1989) z Čičova, Majzlan (2007a) z ostrova Kopáč u Bratislavy a Majzlan & Rychlík (1997b) ze Štúrova. Tyto nálezy jsem neměl možnost revidovat. Především exempláře ze středního a východního Slovenska jsou determinčně jednoznačné, např.: Slovakia centr., Šivetice (7487), 5.VI.2006, 1 ♀, coll. R. Szopa, S. Benedikt det.; Slovakia centr. mer., Silica (7488), 26.V.1996, 1 ex., coll. J. Januš;

S. Benedikt det.; Slovakia or.: Ulič (7000), 9.VII.1989, 2 ex., J. Jelínek lgt., coll. J. Fremuth, H. Winkelmann det.; Bžany-Valkov (6995), 7.VII.2002, 1 ex., coll. M. Mantič, S. Benedikt det.; Koňuš (7299), 25.V.2007, 1 ex., M. Klekner lgt. et coll., S. Benedikt det.; Strihovce, 1 km W (7199), 31.V.2007, 2 ♂♂, M. Klekner lgt., S. Benedikt det. et coll.; Slovakia mer. or.: Latorica, 30.VII.1970, 2 ex., K. Húrka lgt., J. Strejček det. et coll.; Malý Kamenec (7696), 22.V.2001, 2 ♀♀, S. Benedikt det. Výskyt typické populace *H. fornicata* byl potvrzen i na Štúrovsku: Slovakia mer., Štúrovo env. (8278), 2.V.1997 a 3.V.1997, po 1 ex., coll. J. Plecháč, S. Benedikt det.

B: ?, M: ?, S: !

A European species distributed in Poland, Slovakia, Austria, Hungary, Romania, Bulgaria, the Ukraine and northern Italy (Podlussány 1996, Winkelmann 2001, Skuhrovec & Winkelmann 2008). The distribution of *H. fornicata* is probably far wider, but this species is difficult to distinguish from the closely related species *H. meles*. The specimens from the eastern part of its range (the Ukraine, Slovakia etc.) have unique diagnostic characters (see Borovec & Košťál 1987), but this uniqueness decreases towards the west. It is more material is necessary to confirm its occurrence in this region (Skuhrovec & Winkelmann 2008). It occurs at the transition from steppes to forest-steppes (Borovec & Košťál 1987). *H. fornicata* develops on *Trifolium pratense*. One specific record for this host plant is reported by Dieckmann & Behne (1994). Strejček (2001) recorded *Trifolium* species as the host plant on without any details.

Strejček (1993c) reported this species only from Slovakia.

The possible occurrence of the species in the Czech Republic was reported by Skuhrovec (2003), who summarized existing findings from south-eastern Moravia of specimens morphologically close to *H. fornicata*: Dolní Dunajovice, Vlčí, Žerotín hill (J. Strejček det., J. Skuhrovec & J. Fremuth revid.). Strejček (2001a, 2005) also recorded the weevil from Praha, but I have not been able to examine this voucher material. For the confirmation of its occurrence in the Czech Republic, the comment presented in the introductory paragraph applies. From Slovakia, Fremuth (1987) recorded the species as a new for the former Czechoslovakia from Streda nad Bodrogom in the Potiská nížina (lowland) and, at the same time, the weevil was also recorded by Borovec & Košťál (1987) from Starina, Plešivec, Tarbucka and Streda nad Bodrogom. Further findings were recorded by Holecová et al. (1997) from Nová Sedlice, Majzlan (1989) from Čičov, Majzlan (2007a) from Kopáč island near Bratislava and Majzlan & Rychlík (1997b) from Štúrovo. I have not been able to examine vouchers for these records. Primarily, the specimens from central and eastern Slovakia are unequivocally identified, e.g.: Slovakia centr., Šivetice (7487), 5.vi.2006, 1 ♀, coll. R. Szopa, S. Benedikt det.; Slovakia centr. mer., Silica (7488), 26.v.1996, 1 spec., coll. J. Januš, S. Benedikt det.; Slovakia or.: Ulič (7000), 9.vii.1989, 2 spec., J. Jelínek lgt., coll. J. Fremuth, H. Winkelmann det.; Bžany-Valkov (6995), 7.vii.2002, 1 spec., coll. M. Mantič, S. Benedikt det.; Koňuš (7299), 25.v.2007, 1 spec., M. Klekner lgt. et coll., S. Benedikt det.; Strihovce, 1 km W (7199), 31.v.2007, 2 ♂♂, M. Klekner lgt., S. Benedikt det. et coll.; Slovakia mer. or.: Latorica, 30.vii.1970, 2 spec., K. Húrka lgt., J. Strejček det. et coll.; Malý Kamenec (7696), 22.v.2001, 2 ♀♀, S. Benedikt det. The occurrence of a typical population of *H. fornicata* was also confirmed from Štúrovo region: Slovakia mer., Štúrovo env., (8278), 2.v.1997 and 3.v.1997, ever 1 spec., coll. J. Plecháč, S. Benedikt det.

B: ?, M: ?, S: !

1917. *Hypera striata* (Boheman, 1834)

Palaerktický druh, který je znám ze střední a jižní části Evropy, Malé Asie, Sýrie a Izraele (Skuhrovec & Winkelmann 2008). Druh s noční aktivitou. Vyskytuje se především na okrajích lokalit charakteru stepi a lesostepi, nicméně jsou známy i nálezy na sekundárních biotopech (např. Znojemsko) včetně ruderálu (R. Stejskal, pers. comm.). Tempère & Péricart (1989) publikovali první a dosud jediný konkrétní údaj o živné rostlině, již je vikev setá (*Vicia sativa*) (viz též Skuhrovec 2005). J. Krátký (pers. comm.) sbíral v Maďarsku larvy i imaga tohoto druhu také na blíže příbuzné *V. grandiflora*. Kippenberg (1983) a Tempère (1961, 1972) uvádějí jako živnou rostlinu blíže nespecifikovaný druh rodu vikev (*Vicia*).

Strejček (1993c) uvádí druh z Moravy a ze Slovenska.

Skuhrovec (2003) kromě shrnutí moravských nálezů (Brno – Královo Pole, Ladná, Lednice, Pouzdřany) uvedl i zatím jediný doložený nález z východních Čech: Krňovice. Zároveň ale jeho věrohodnost zpochybnil s ohledem na nálezové stanoviště, kterým měla být podmáčená louka. Nález zatím nebyl zopakován, výskyt v Čechách zůstává tedy dosud problematický a bude nutné potvrdit jej dalším údajem. Z Moravy je kromě výše publikovaných lokalit tento druh nově potvrzen také ze Znojemska (Stejskal 2004b) a poměrně četnými nálezy i z jižní části Bílých Karpat, např.: Moravia mer. or.: Nová Lhota env., PR Porážky (7171), 21.VI.2004, 1 ♀; Radějov env., PR Kútky (7170), 24.V.2004, 1 ♀; oba ex. S. Benedikt lgt., det. et coll. Na Slovensku je nosatec známý už z historické literatury. Staré údaje z Bratislavská a Trenčínska citoval Roubal (1937–1941) a zmínil i další svoje nálezy z Hronské Breznice a Šášova. Výskyt nosatce je na Slovensku soustředěn do nížin, teplých pahorkatin a karpatských předhůří především západního a středního Slovenska, odkud další nálezy publikovali např. Cunev (1986a), Holecová (1991a), Majzlan (1998a, 2004a, 2005a, 2005b) a Majzlan & Cunev (1985).

B: ?, M: !, S: !

A Palaearctic species is known from the central and southern part of Europe, Asia Minor, Syria and Israel (Skuhrovec & Winkelmann 2008). The species is nocturnal. It occurs mainly at the margins of steppe or forest-steppe, however it is known also from secondary biotops (e.g. Znojmo region) including ruderal sites (R. Stejskal, pers. comm.). Tempère & Péricart (1989) gave the first and so far only published specific record of a host plant, it develops on *Vicia sativa* (see also Skuhrovec 2005). J. Krátký (pers. comm.) collected the larvae and also adults of this species also on the closely related *V. grandiflora* in Hungary. Kippenberg (1983) and Tempère (1961, 1972) recorded as host plants unspecified species of the genus *Vicia*.

Strejček (1993c) reported the species from Moravia and Slovakia.

Apart from the summary of Moravian findings (Brno – Královo Pole, Ladná, Lednice, Pouzdřany) Skuhrovec (2003) also recorded one supported finding so far from eastern Bohemia: Krňovice, but he simultaneously questioned its credibility on grounds on the habitat, a waterlogged meadow. The finding has not been repeated so far, its occurrence in Bohemia remains problematic and needs to be confirmed with additional records. From Moravia, apart from the above published localities, this species has recently also been confirmed from Znojmo region (Stejskal 2004b) and relatively common findings also from the southern part of the Bílé Karpaty Mts., e.g.: Moravia mer. or.: Nová Lhota env., Porážky NR (7171), 21.vi.2004, 1 ♀; Radějov env., Kútky NR (7170), 24.v.2004, 1 ♀; both spec. S. Benedikt lgt., det. et coll.

In Slovakia, the weevil is known from the historic literature. Old records from Bratislava and Trenčín regions were quoted by Roubal (1937–1941) and he also recorded his own additional findings from Hronská Breznica and Šášov. The occurrence of the weevil in Slovakia is centred on the lowlands, warm hilly areas and the Carpathian foothills primarily of western and central Slovakia, whence further findings were recorded by e.g. Cunev (1986a), Holecová (1991a), Majzlan (1998a, 2004a, 2005a, 2005b) and Majzlan & Cunev (1985).

B: ?, M: !, S: !

1921. *Hypera arundinis* (Paykull, 1792)

Evropský druh. Vyskytuje se od Velké Británie, Francie a Španělska po centrální oblast evropské části Ruska (Skuhrovec 2005). Výskyt v oblastech mokřadů (Roubal 1941). Druh se vyvíjí na mokřadních rostlinách čeledi miříkovitých (Apiaceae). Jeho vývoj je znám na třech druzích tří rodů rostlin: potočnick vzpřímený (*Berula erecta*), halucha vodní (*Oenanthe aquatica*) a sevlák potoční (*Sium latifolium*) (Skuhrovec 2005). Brouk je významným indikátorem kvality přírodního prostředí. V současnosti je velmi vzácný a vymírající, zdecimovaný vysoušením mokřadů a eutrofizací vod. Případné zjištění recentní populace by mělo neprodleně vést k územní ochraně lokality. Ve střední Evropě je z recentních nálezů známý z Polska (Gosik 2008) a Německa (Sprick 1996).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Čechy, Moravu a pro Slovensko.

Z území České republiky recentně neznámý druh. Jediné doložené nálezy z Čech – Čelákovice a Přerov nad Labem (Skuhrovec 2003) pocházejí už z první poloviny dvacátého století. Publikované údaje neznám žádné. Z Moravy jej historicky publikovali Reitter (1870) a později i Fleischer (1927–1930) z Olomoucka a Paskova, dokladové exempláře se mně ale nepodařilo dohledat. Jediné moravské doklady jsou uloženy v ZMP z nálezů v padesátých letech 20. století: Moravia mer.: Dolní Věstonice (7165), 23.V.1954, 1 ex.; Pavlovské kopce (7165), 23.V.1954, 1 ex., 23.VI.1954, 1 ex.; vše J. Štaif lgt., coll. ZMP (in coll. J. Štaif), S. Benedikt det. Málek (1995) publikoval tento vzácný druh z Hornosvratecké vrchoviny bez přesné lokality (uvádí jen faunistický čtverec 6461). Dokladový kus jsem ale neviděl a údaj považuji vzhledem k ekologickým nárokům brouka a dalším zjevně chybným údajům v této práci za nevěrohodný nebo přinejmenším vyžadující ověření. Na Slovensku je situace obdobná. Historicky odtud druh publikovali Fleischer (1927–1930) z Bratislavy a Svätého Juru a Roubal (1937–1941) z Bratislavy, Žitného ostrova a Mederu [=Veľký Meder (8172)]. Z Bratislavy jsou mně známy také doklady 2 ex. (bez data a sběratele), uložené ve sbírce J. Cuneva. Poslední datovaný nález je z roku 1947: Slovakia mer., Komárno (8274), III.1947, 1 ex., J. Havelka lgt. et coll., R. Borovec det. Recentní výskyt nosatce zůstává jak v České republice, tak i na Slovensku nadále možný, je ale s jistotou na hranici zachytitelnosti.

B: +, M: +, S: +

A European species occurring from Great Britain, France and Spain to the central region of the European part of Russia (Skuhrovec 2005). It occurs in wetlands (Roubal 1941). The species develops on wetland plants of family Apiaceae. Its development is known on three species of three plant genera: *Berula erecta*, *Oenanthe aquatica* and *Sium latifolium* (Skuhrovec 2005). The beetle is an important indicator of natural environment quality. Recently, it has become very rare or been extirpated by draining of wetlands and eutrophication of water. The discovery of a recent population should lead without delay to the regional protection of the locality. In central Europe, the only recent records are from Poland (Gosik 2008) and Germany (Sprick 1996).

Strejček (1993c) reported the species from Bohemia, Moravia and Slovakia.

From the Czech Republic, it is recently absent. Supported findings from Bohemia – Čelákovice and Přerov nad Labem (Skuhrovec 2003) originate from the first half of the 20th century. I do not know of any published records. From Moravia, it was historically recorded by Reitter (1870) and later also by Fleischer (1927–1930) from Olomouc region and Paskov, but I was not able to find voucher material. Moravian voucher specimens from findings in 1950s are deposited in ZMP: Moravia mer.: Dolní Věstonice (7165), 23.v.1954, 1 spec.; Pavlovské kopce (7165), 23.v.1954, 1 spec., 23.vi.1954, 1 spec.; all J. Štaif lgt., coll. ZMP (in coll. J. Štaif), S. Benedikt det. Málek (1995) recorded this rare species from Hornosvratecká vrchovina (highlands) without any exact locality (present only faunistic square 6461). But I have not seen any voucher specimen, and I consider the record to be unreliable or at least in need of verification due to the habitat not matching the species' ecological requirements. The situation in Slovakia is similar. Historically, the species was recorded by Fleischer (1927–1930) from Bratislava and Svätý Jur, and by Roubal (1937–1941) from Bratislava, Žitný ostrov (island) and Meder [=Veľký Meder (8172)]. I also know voucher material of 2 specimens from Bratislava (without date and collector), deposited in the collection of J. Cunev. The date of the last finding is from 1947: Slovakia mer., Komárno (8274), iii.1947, 1 spec., J. Havelka lgt. et coll., R. Borovec det. The continued occurrence of this weevil in the Czech Republic and also in Slovakia remains possible, but, the possibility of finding it is very low.

B: +, M: +, S: +

1923. *Hypera libanotidis* (Reitter, 1896)

Moravský endemit, výskyt doložen spolehlivě pouze na dvou lokalitách, v současné době nezvěstný, pravděpodobně vyhynulý (Skuhrovec 2003). Larvy a kukly druhu *H. libanotidis* byly sbírány na žebřici pyrenejské (*Libanotis pyrenaica*) (Purkyně 1957).

Strejček (1993c) uvádí výskyt na Moravě a na Slovensku, oba údaje hodnotí jako pochybné nebo nedoložené.

Druh byl objeven koncem 19. století na vápencovém vrchu Kotouč u Štramberka. Autorství tohoto objevu není jednoznačné. Fleischer (1927–1930) píše: „vypěstoval Frank z kulek nasbíraných u Štramberku na Mor. nalezených u kořenů seselu širolistého (*Libanotis montana* Crantz) ve velkém množství; Fritsch z Nov. Jičína též vypěstoval“. Později Purkyně (1957) uvádí: „objeven Fritschem v několika tisících kusech na Kotouči“. Masové sběry larev a kulek (imaga zřejmě nebyla ve volné přírodě vůbec sbírána) na přelomu 19. a 20. století v každém případě populaci druhu na této lokalitě natolik oslabily, že se zde do dalších let už neudržel. Možnou příčinou zmizení druhu může být ale také bezprostřední návaznost lokality na rozšiřující se vápencový lom. Poslední známý nález pochází z roku 1900. Domněnku o vyhubení druhu zmínil už Purkyně (1957). Všechny doklady z Kotouče, které se do současnosti dochovaly ve stovkách exemplářů v muzejních a soukromých sbírkách, pocházejí z těchto raných sběrů. Kromě lokality na Kotouči byl nosatec snad zjištěn i jinde, veškeré údaje i případné doklady vzbuzují ale podezření na náhodnou či spíše úmyslnou záměnu lokálního lístku. Takto jsou v základní sbírce MZMB uloženy 4 exempláře s lokalitou „Uherské Hradiště“, na lokálním štítku není ale uvedeno datum sběru ani sběratel. Tyto exempláře pocházejí ze sbírky E. Jagemanna (V. Kubáň, pers. comm.). V ZMP se ve sbírce J. Štaifa nachází 1 ex. s lokalitou „Bescydi, Duchoň V. M.“. Nohel (1970) publikoval nález 1 exempláře sbíraného Hlisnikovským v okolí Frýdku-Místku v roce 1940. Dokladový exemplář z této lokality se

ale nepodařilo dohledat, ve sbírce Hlišnikovského (NMP) se nenachází. Roubal (1937–1941) publikoval tento druh také ze Slovenska: „Selec (Brancsik), Bratislava (Fritsch), Purk. vid.“. Dva takto určené exempláře jsem našel v SNMB jako chybně determinované, náležející běžnému druhu *H. arator* (Linnaeus, 1758). Poslední mně známý případ je doložen v 1 ex. ve sbírce V. Karase: Slovakia mer., Devínska Kobyla (7867), 8.VII.1967, 1 ex., V. Karas lgt. et det., coll. JMCB (in coll. V. Karas), S. Benedikt revid. Rovněž tento doklad ale nepůsobil věrohodně (S. Benedikt, pers. comm.). Navíc se zdá velmi nepravděpodobné, že by na Devínské Kobyle, po mnoho desetiletí entomologicky exponované lokalitě, brouk jinak zcela unikl pozornosti, protože jiný doklad ani údaj z této lokality mně není znám. Zcela vyloučit tu ale výskyt nelze. Až do dalšího potvrzení považuji tento druh ve svém areálu za vyhynulý.

B: -, M: +, S: ?

A Moravian endemic, it is only reliably known from two localities, recently absent, probably extinct (Skuhrovec 2003). The larvae and pupa of *H. libanotidis* were collected on *Libanotis pyrenaica* (Purkyně 1957).

Strejček (1993c) reported its occurrence from Moravia and Slovakia, he evaluated both records as questionable and/or unsupported.

The species was discovered in the limestone Kotouč hill near Štramberk at the end of the 19th century. The authorship of this find is not unequivocal. Fleischer (1927–1930) reported: “Frank bred from pupae collected near Štramberk in Moravia. He found it abundantly at the roots of *Libanotis montana*; Fritsch from Nový Jičín also bred it”. Later, Purkyně (1957) recorded: “it was found by Fritsch, several thousand specimens in Kotouč hill”. The mass collection of larvae and pupae (adults were probably not collected in the nature at all) at the turn of the 19th and 20th century reduced the species population at this locality, and it apparently did not survive into the next years. The loss of the species may also be the result of the change of the habitat due to the spread of a limestone quarry. The last known record is from 1900. Purkyně (1957) already speculated about the extinction of this species. All voucher material from Kotouč hill, including hundreds of specimens in the museum and private collections, are from the early collectings. Apart from the Kotouč hill locality, the weevil may also have been found somewhere else, but all such records and voucher specimens arouse suspicion of accidental, or deliberate, change of locality label. In the collection in MZMB, 4 specimens are deposited with the locality “Uherské Hradiště”, but the labels are without any date of collection or collector. These specimens are from the collection of E. Jagemann (V. Kubáň, pers. comm.). In the collection of J. Štaif in ZMP, is 1 specimen with the locality “Bescydi, Duchoň V. M.”. Nohel (1970) recorded the finding of 1 specimen collected by Hlišnikovsky in the surrounding of Frýdek-Místek in year 1940. But the voucher specimen from this locality is at present lost, it has not been found in the collection of Hlišnikovský (NMP). Roubal (1937–1941) also recorded this species from Slovakia: “Selec (Brancsik), Bratislava (Fritsch), Purk. vid.”. I found two specimens in SNMB to be incorrectly identified, belonging to the common species *H. arator* (Linnaeus, 1758). The last specimen known to me is deposited in the collection of V. Karas: Slovakia mer., Devínska Kobyla (7867), 8.vii.1967, 1 spec., V. Karas lgt. et det., coll. JMCB (in coll. V. Karas), S. Benedikt revid. This voucher specimen does not seem credible (S. Benedikt, pers. comm.). It seems furthermore highly improbable, that this beetle completely escaped observation on Devínská Kobyla Mt., after

many decades of entomological activity there, because I do not know of any other voucher specimens or record from this locality. However, it cannot be completely excluded it. Without further records, I consider this species to be extinct.

B: -, M: +, S: ?

1926. *Hypera constans* (Boheman, 1824)

Západopalearktický druh. Znám z Alžíru a jihozápadní Evropy (Skuhrovec 2005). Několik autorů (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983) uvádí tento druh také z jižního Rakouska a také z Moravy. Zatím u všech studovaných dokladových exemplářů (např. Wien, Moravia) se jednalo o záměnu s druhem *Hypera cumana* (Petri, 1901). Biologie tohoto druhu je dosud neznáma.

Strejček (1993c) uvádí výskyt druhu na Moravě a na Slovensku, oba údaje hodnotí ale jako pochybné nebo nedoložené.

Z území Čech žádné údaje ani doklady neznám. Z Moravy zmínili Kliment (1899) a Klapálek (1900) Fleischerův nález u Dyje, sám autor nálezu pak uvádí „sb. jsem ho četně v náplavu Dyje“ (Fleischer 1927–1930). Žádný dokladový kus se mi ale ve Fleischerově sbírce (NMP, MZMB) nepodařilo dohledat. Výskyt tohoto západního druhu považuji na jižní Moravě za velmi problematický, snad se v tomto případě jednalo o záměnu s příbuzným druhem *H. cumana*. Také na Slovensku je výskyt brouka velmi nepravděpodobný, i když byl odtud opakovaně ohlášen z okolí Bratislavy (Majzlan & Rychlík 1982, Majzlan 1990). Roubal (1937–1941) cituje starší údaj Brancsika (1906) z Trenčína a zmiňuje i další nález z Banské Bystrice (J. Čejka lgt.), sám ale současně věrohodnost obou nálezů zpochybňuje. Jiné údaje ani historické neznám a neviděl jsem ani žádný doklad. Druh není znám ani z Maďarska (Podlussány 1996b).

B: -, M: x, S: x

A West-Palaearctic species known from Algeria and south-western Europe (Skuhrovec 2005). Several authors (Smreczyński 1968, Kippenberg 1983) recorded this species also from Austria and also from Moravia. So far by all voucher specimens studied (e.g. Wien, Moravia) are *Hypera cumana* (Petri, 1901). The biology of this species is so far unknown.

Strejček (1993c) reported the occurrence of species from Moravia and Slovakia, he evaluated both records as questionable and/or unsupported.

From Bohemia, I do not know of any records or voucher specimens. From Moravia, Kliment (1899) and Klapálek (1900) reported Fleischer's finding by Dyje river, then the author himself reported "I collected it commonly on a bend of the Dyje river" (Fleischer 1927–1930). However, I could not find any voucher specimen in Fleischer's collections (NMP, MZMB). I consider the occurrence of this western species in southern Moravia as very problematic, perhaps resulting from confusion with the closely related species *H. cumana*. Also in Slovakia, the occurrence of the beetle is very improbable, even though it was repeatedly reported there near the surroundings of Bratislava (Majzlan & Rychlík 1982, Majzlan 1990). Roubal (1937–1941) quoted an old record of Brancsik (1906) from Trenčín region and also reported further findings from Banská Bystrica (J. Čejka lgt.), but he himself simultaneously questioned the credibility of both findings. I do not know of any other records modern or historic records and I have not seen any voucher specimen. The species is not known from Hungary (Podlussány 1996b).

B: -, M: x, S: x

1927. *Hypera cumana* (Petri, 1901)

Druh je znám z Moravy, Slovenska, Maďarska, Balkánu, Kavkazu a Turecka (Skuhrovec 2005). Biologie je dosud neznáma.

Strejček (1993c) uvádí tento druh jen ze Slovenska.

V Čechách je výskyt neznámý a zůstává i do budoucna velmi nepravděpodobný. Pro Moravu existuje zatím jediný doklad, který našel P. Lauterer v roce 1950 na Pouzdřanské stepi (coll. MZMB). Na Slovensku je výskyt druhu zjištěn jen velmi ojediněle, známé nálezy jsou soustředěny do Podunajské nížiny, předhůří Tríbeče u Nitry a pohoří Ostrôžky na jihu středního Slovenska. Poprvé jej odtud ohlásil Gottwald (1966) z nálezu u Štúrova v roce 1962. Z okolí Nitry jej později publikovali Majzlan & Cunev (1985), znovu Cunev (1986a) a stejný autor uvedl i další nálezy z písčín u Chotína (Cunev 1986a, 1990). Zcela čerstvý je nález z pohoří Ostrôžky: Slovakia mer. centr., Ábelová env., Bánov laz (7582), 17.V.2008, 1 ex., J. Cunev lgt. et coll., S. Benedikt det.

B: -, M: +, S: !

This species is known from Moravia, Slovakia, Hungary, the Balkans, the Caucasus and Turkey (Skuhrovec 2005). Biology still unknown.

Strejček (1993c) reported this species only from Slovakia.

In Bohemia, its occurrence is unknown and its occurrence in future seems highly improbable. For Moravia, far only one voucher specimen is known, which was found by P. Lauterer in 1950 on Pouzdřanská step (steppe) (coll. MZMB). In Slovakia, its occurrence is known only very sporadically, known findings are concentrated to the Podunajská nížina (lowland), Tríbeč Mts. foothills near Nitra and the Ostrôžky Mts. in the south of central Slovakia. It was first recorded there by Gottwald (1966) near Štúrovo in 1962. From the surrounding of Nitra, it was later recorded by Majzlan & Cunev (1985), again Cunev (1986a) and the same author reported also further findings from sandy localities near Chotín (Cunev 1986a, 1990). The finding from Ostrôžky Mts.: Slovakia mer. centr., Ábelová env., Bánov laz (7582), 17.v.2008, 1 spec., J. Cunev lgt. et coll., S. Benedikt det., is completely new.

B: -, M: +, S: !

1929. *Hypera melancholica* (Fabricius, 1792)

Palearktický druh. Výskyt je znám ze severní Afriky, Evropy mimo severních oblastí, Malty, Korfu, západní Asie až po Turkestán (Csiki 1934, Smreczyński 1968). Do nearktické oblasti byl zavlečen (Miller 1956, Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Typickým biotopem jsou xerothermní lokality. Druh *H. melancholica* se vyvíjí na rostlinách ze šesti rodů (úročník (*Anthyllis*), tolice (*Medicago*), komonice (*Melilotus*), jetel (*Trifolium*), pískavice (*Trigonella*), vikev (*Vicia*)) čeledi bobovitých (Fabaceae) (Skuhrovec 2005).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Čechy, Moravu a Slovensko.

Tento druh je typickým příkladem taxonu mizejícího z naší přírody z nejasných příčin. V souvislosti s jeho vymizením se spekuluje o citlivosti na znečištění životního prostředí a jeho průvodní jevy, důsledcích potravní konkurence příbuzných druhů nebo parazitů. Dříve poměrně hojný nosatec je z území České republiky a Slovenska znám z více literárních pramenů a je doložen početným materiálem v muzejních i soukromých sbírkách. Fleischer (1927–1930) hodnotí jeho výskyt komentářem „všude není vzácný“, Roubal (1937–1941) uvádí pro výskyt na Slovensku „dosti hojný, ale ne všude“. Strejček (2001a) jej zmínil

z více lokalit zjištěných na území Prahy v letech 1961–1965, od té doby jej odtud už nezná přes intenzivní průzkum, který zde provádí až do současnosti (J. Strejček, pers. comm.). Po roce 1970 se z naší přírody nosatec postupně vytratil. Poslední důvěryhodné nálezy z České republiky jsou datované na přelom sedmdesátých a osmdesátých let: Bohemia occ., Cheb (5940), 22.IV.1979, 1 ex., Matějčíček lgt., J. Fremuth det. et coll.; Moravia occ., Věcov (6363), 15.VIII.1983, 1 ex., J. Vávra lgt. et coll., S. Benedikt det. Trmal (2008) uvádí dva nálezy na lokalitách Chramosty (6351b) a Skoupý (6452a) z roku 1997, bohužel již neuvádí autora determinace. Kvůli značné podobnosti s příbuzným a velmi podobným druhem *H. postica* nelze vyloučit záměnu druhu. Načasování vymizení se zdá být v souvislosti především s masivním používáním zemědělské chemie a koncentrací exhalátů, které znamenaly celoplošnou kontaminaci vod a půdy. Také na Slovensku je tento nosatec dnes už jen velmi vzácně nalézán. Z posledních let jej odtud publikovali např. Cunev (1995a) z Partizánského, Majzlan (1998a) z Jurského Chlmu u Mužly, Majzlan (2000) z Bielych Karpat, Majzlan (2005d) z Domice a Majzlan & Rychlík (1997b) ze Štúrovska.

B: !, M: !, S: !

A Palaearctic species, known from North Africa, Europe apart from the northern regions, Malta, Corfu and Southwestern Asia to Turkestan (Csiki 1934, Smreczyński 1968). It was introduced to the Nearctic region (Miller 1956, Smreczyński 1968, Kippenberg 1983). Xerothermic localities are its typical biotop. *H. melancholica* develops on plants of six genera (*Anthyllis*, *Medicago*, *Melilotus*, *Trifolium*, *Trigonella*, *Vicia*) of family Fabaceae (Skuhrovec 2005).

Strejček (1993c) reported the species from Bohemia, Moravia and Slovakia.

This species is a classic example of a species that is declining for unknown reasons. Speculation of causes of its disappearance have included sensitivity to environmental contamination and its side-effects, competition with related species or parasites. It was formerly a relatively common weevil from the Czech Republic and Slovakia, known from many literature records and supported by numerous voucher specimens in museum and private collections. Fleischer (1927–1930) evaluated its occurrence with the comment “not rare, everywhere”, Roubal (1937–1941) gave its occurrence in Slovakia “common, but not everywhere”. Strejček (2001a) recorded it from many localities in the Praha area in 1961–1965, but from that time he has not known of it there in spite of intensive searching (J. Strejček, pers. comm.). After 1970, the weevil gradually faded away from our nature. The last reliable findings from the Czech Republic are dated late 1970s to early 1980s: Bohemia occ., Cheb (5940), 22.iv.1979, 1 spec., Matějčíček lgt., J. Fremuth det. et coll.; Moravia occ., Věcov (6363), 15.viii.1983, 1 spec., J. Vávra lgt. et coll., S. Benedikt det. Trmal (2008) recorded two findings at the localities Chramosty (6351b) and Skoupý (6452a) from 1997, but did not record the determinator. Because of its marked similarity with the related and very common *H. postica*, confusion of the two species cannot be excluded. The timing of the decline of the species seems to primarily coincide with the massive use of agricultural chemicals, which resulted in general water and soil contamination. In Slovakia, this weevil is found today only very rarely. In the last years, it was recorded there e.g. by Cunev (1995a) from Partizánské, Majzlan (1998a) from Jurský Chlum near Mužla, Majzlan (2000) from the Biele Karpaty Mts., Majzlan (2005d) from Domica and Majzlan & Rychlík (1997b) from Štúrovo region.

B: !, M: !, S: !

1936. *Hypera ononidis* (Chevrolat, 1863)

Západoevropský druh vyskytující se na území Španělska, Francie, Velké Británie, a také části střední Evropy (Dieckmann 1989, Morris 1995). Exempláře *H. ononidis* z Velké Británie a Bavorska jsou odlišné od španělských exemplářů. Mají přechodné znaky mezi *H. ononidis* a *H. nigrirostris* (Fabricius, 1775) (cf. Morris 1995). U druhu *H. ononidis* je znám vývoj pouze na jehlicích (*Ononis*) (Skuhrovec 2005). Ze střední Evropy jsou jako živné rostliny uváděny jehlice hadovitá (*O. natrix*), jehlice plazivá (*O. repens*) a jehlice trnitá (*O. spinosa*) (Kippenberg 1983).

Strejček (1993c) uvádí výskyt na Moravě a na Slovensku, v obou případech ale jako pochybný nebo nedoložený.

Jediné dva exempláře *H. ononidis* nalezené na území České republiky (Praha, Pitkovický potok (5953), J. Skuhrovec det. et coll., J. Fremuth revid.) vykazují znaky na rozhraní *H. nigrirostris* a *H. ononidis* (sensu Morris 1995) a jejich druhová příslušnost tudíž není jednoznačná. Pro potvrzení výskytu druhu *H. ononidis* na sledovaném území by bylo potřebné získat početnější materiál (Skuhrovec 2003). Údaje o výskytu na Moravě („Morava“ bez přesnější lokalizace) (Kliment 1899, Klapálek 1900), opakované v dalších pracích (Petri 1901, Reitter 1916, Csiki 1934, Smreczyński 1968, Kippenberg 1983, Dieckmann 1989, Strejček 1993) se mi nepodařilo ověřit: ve studovaném materiálu jsem žádný dokladový exemplář z Moravy nenalezl (Skuhrovec 2003). Jediný mně známý údaj pro území Slovenska publikovali nedávno Majzlan et al. (2005a) z Devínské Kobylky u Bratislavy. Dokladové exempláře jsem ale neměl možnost revidovat.

B: ?, M: ?, S: ?

A West-European species occurring in Spain, France, Great Britain and also parts of central Europe (Dieckmann 1989, Morris 1995). Specimens of *H. ononidis* from Great Britain and Bavaria are different from Spanish specimens. They have intermediate characters between *H. ononidis* and *H. nigrirostris* (Fabricius, 1775) (cf. Morris 1995). Development of *H. ononidis* is known only on *Ononis* species (Skuhrovec 2005). In central Europe, *O. natrix*, *O. repens* and *O. spinosa* are reported as host plants (Kippenberg 1983).

Strejček (1993c) reported its occurrence from Moravia and Slovakia, but in both cases as questionable and/or unsupported.

Only two specimens of *H. ononidis* have been found in the Czech Republic (Praha, Pitkovický potok (5953), J. Skuhrovec det. et coll., J. Fremuth revid.) showing characters intermediate between *H. nigrirostris* and *H. ononidis* (sensu Morris 1995), and therefore species assignment is not unequivocal. For confirmation of the occurrence of *H. ononidis* in the study region, it is necessary to obtain more material (Skuhrovec 2003). I could not verify the records of its occurrence in Moravia (**“Moravia” without any detailed locality**) (Kliment 1899, Klapálek 1900), repeated by subsequent works (Petri 1901, Reitter 1916, Csiki 1934, Smreczyński 1968, Kippenberg 1983, Dieckmann 1989, Strejček 1993): I did not find any voucher material from Moravia (Skuhrovec 2003). The only Slovakian record known to me was recently published by Majzlan et al. (2005a) from Devínská Kobyla Mt. near Bratislava. But I have not been able to examine the voucher material.

B: ?, M: ?, S: ?

1940. *Hypera transsylvanica* (Petri, 1901)

Východoevropský druh. Nálezy jsou známy ze Slovenska, Rakouska, Maďarska, Srbska, Ukrajiny, Moldávie, Rumunska, Běloruska a Ruska (Kippenberg 1983, Podlussány 1996,

Skuhrovec 2009b). Taxonomie tohoto druhu je dosud nevyjasněna. Zatím není jasné, zda se nejedná pouze o poddruh či atypické jedince druhu *Hypera postica* (Gyllenhal, 1813), který je znám svou vysokou vnitrodruhovou variabilitou.

Strejček (1993c) uvádí druh ze Slovenska.

V České republice se tento taxonomicky nejasný druh nevyskytuje. Ze Slovenska byl publikován jen jedenkrát z Mužly (Purkyně 1954). Kromě toho znám ještě několik dalších takto determinovaných exemplářů: Slovakia mer.: Kamenica nad Hronom (8178), 27.V.1975, 1 ex., J. Fremuth lgt. et det., coll. MVHK; Belanské kopce (8177), VI.1978, 1 ex., J. Brožík lgt., H. Winkelmann det., coll. MVHK; Spišské Podhradie (6990), 17.VII.1973, 1 ♂, J. Strejček lgt., det. et coll. Pro vyjasnění taxonomického statusu bude potřebné získat početnější materiál z jedné lokality, aby mohla být studována populační variabilita.

B: -, M: -, S: !

An East-European species. It is known from Slovakia, Austria, Hungary, Serbia, the Ukraine, Moldavia, Romania, Belarus and Russia (Kippenberg 1983, Podlussány 1996, Skuhrovec 2009b). The taxonomy of this species is so far not resolved. It is so far not clear if it refers to a subspecies or atypical specimens of *Hypera postica* (Gyllenhal, 1813), which is known for its high intraspecific variability.

Strejček (1993c) reported the species only from Slovakia.

In the Czech Republic, this taxonomically unclear species does not occur. From Slovakia, it was only recorded once from Mužla (Purkyně 1954). Apart from this, I know several other specimens: Slovakia mer.: Kamenica nad Hronom (8178), 27.v.1975, 1 spec., J. Fremuth lgt. et det., coll. MVHK; Belanské kopce (8177), vi.1978, 1 spec., J. Brožík lgt., H. Winkelmann det., coll. MVHK; Spišské Podhradie (6990), 17.vii.1973, 1 ♂, J. Strejček lgt., det. et coll. For clarification of its taxonomic status, it will be necessary to get more material from one locality to study the variability of the population.

B: -, M: -, S: !

1946. *Hypera carinicollis septentrionalis* Kippenberg, 1986

Sudeto-karpatský poddruh, jehož výskyt je znám z České republiky, Polska a Ukrajiny (Kippenberg 1986). Biologie tohoto poddruhu (i nominotypického poddruhu) není dosud objasněna (Kippenberg 1986). Pouze u poddruhu *H. carinicollis bulgarica* Kippenberg, 1986 je živná rostlina známa: Dieckmann & Behne (1994) uvádějí, že tento poddruh je monofágní a vyvíjí se na silence nadmuté (*Silene vulgaris*).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Čechy a Moravu, výskyt na Slovensku hodnotí jako pochybný nebo nedoložený.

Z České republiky byl druh poprvé ohlášen Malcem (1983) nálezem dvou samců při prosevu v porostu ostřice (*Carex* sp.) a devětisilu (*Petasites* sp.) v pohoří Kralického Sněžníku nedaleko osady Horní Morava v roce 1978. V citované práci je uveden nález druhu *H. carinicollis* bez rozlišení poddruhu. Kippenberg (1986) totiž popsal poddruh *H. carinicollis septentrionalis* teprve později podle jediného samce sbíraného B. Malcem (viz výše), 2 ♂♂ a 3 ♀♀ z Polska a 1 ♂ a 1 ♀ z Ukrajiny. Na základě tohoto popisu potom Fremuth (1987) ohlásil nový taxon pro tehdejší Československo. Strejčkem (1993c) uvedené hodnocení pro obě české země je zřejmě založeno na poloze lokality na hranici Čech a Moravy. Výskyt taxonu byl dlouho očekáván i v dalších sudetských pohořích, přes opakované pokusy se jej ale nepodařilo potvrdit

ani v oblasti prvonálezu v Králickém Sněžníku. Teprve zcela nedávno byl nosatec zjištěn ve více exemplářích ve Velké kotlině v Hrubém Jeseníku (B. Malec, pers. comm.). Dokladový exemplář jsem neměl možnost revidovat. Ze Slovenska taxon zatím známý není, jeho výskyt tu ale předpokládám především v severně položených pohořích (Slovenské Beskydy, Tatry). Nové nálezy z Polska v oblasti východokarpatských Bieszczad ohlásili Petryszak et al. (2002). Sporadické nálezy brouka jsou zřejmě zapříčiněny jeho skrytým způsobem života s předpokládanou večerní nebo noční aktivitou. Jeho objevení na dalších místech tak bude vyžadovat cílené kvalifikované vyhledávání imag a larválních stadií na potenciálních živných rostlinách.

B: !, M: !, S: e

A Sudeten-Carpathian subspecies. Its occurrence is known from the Czech Republic, Poland and the Ukraine (Kippenberg 1986). The biology of this subspecies (and the nominotypical subspecies) is still not clarified (Kippenberg 1986). Only the host plant of the subspecies *H. carinicornis bulgarica* Kippenberg, 1986 is known: Dieckmann & Behne (1994) recorded that this subspecies is monophagous and develops on *Silene vulgaris*.

Strejček (1993c) reported this species from Bohemia and Moravia, he evaluated its occurrence in Slovakia as **questionable and/or unsupported**.

From the Czech Republic, the species was first recorded by Malec (1983) from two males obtained by sifting tussocks of *Carex* sp. and *Petasites* sp. in the Králický Sněžník mountain range near the village of Horní Morava in 1978. In the cited work, the finding of *H. carinicornis* is reported without distinguishing subspecies. Kippenberg (1986) only later described the subspecies *H. carinicornis septentrionalis* from one male collected by B. Malec (see above), 2 ♂♂ and 3 ♀♀ from Poland and 1 ♂ and 1 ♀ from the Ukraine. Based on this description, Fremuth (1987) recorded a new taxon for the former Czechoslovakia. Strejček's (1993c) above-mentioned evaluation for both Czech lands is probably based on the location of the locality on the borderline between Bohemia and Moravia. The occurrence of the taxon was for long time expected in the other Sudeten mountain ranges, but it was not confirmed in spite of repeated attempts both in the locus typicus and in the Králický Sněžník Mts. Only very recently, more specimens of the weevil were found in Velká kotlina in Hrubý Jeseník Mts. (B. Malec, pers. comm.). I have not been able to examine the voucher specimens. From Slovakia, the taxon is so far unknown, but its occurrence is expected here mostly in the northern mountain ranges (Slovenské Beskydy Mts., Tatry Mts.). New records from Poland in the region of the East-Carpathian Bieszczad Mts. were recorded by Petryszak et al. (2002). The sporadic findings of beetle are probably caused by its cryptic life style and supposed crepuscular or nocturnal activity. Directed trained searching for adults and larvae on potential host plants may lead to its discovery at other localities.

B: !, M: !, S: e

1947. *Hypera pandellei dentata* (Petri, 1901)

Karpatský poddruh *Hypera pandellei* (Capiomont, 1868). Taxon je znám z pohoří Rodna v Rumunsku a z okolí Sarajeva (Bosna a Hercegovina) (Kippenberg 1986). Jeho biologie je neznámá, vývoj bude pravděpodobně probíhat na některých bobovitých rostlinách (Fabaceae).

Strejček (1993c) uvedl tento taxon ze Slovenska omylem (J. Strejček, pers. comm.). S největší pravděpodobností se zde nevyskytuje.

B: -, M: -, S: x

A Carpathian subspecies of *Hypera pandellei* (Capiomont, 1868). The taxon is known from the Rodna mountain range in Romania and from the vicinity of Sarajevo (Bosnia and Herzegovina) (Kippenberg 1986). Its biology is unknown, its development is probably on some species of the family Fabaceae.

Strejček (1993c) reported this taxon from Slovakia in error (J. Strejček, pers. comm.). It probably does not occur here.

B: -, M: -, S: x

1948. *Hypera pandellei intermedia* Kippenberg, 1983

Endemický západokarpatský poddruh známý odtud zatím jen z Malé Fatry a Nízkých Tater. Vývoj druhu probíhá v hrachoru lučním (*Lathyrus pratensis*).

Strejček (1993c) uvádí druh pro Slovensko.

V České republice se tento nosatec nevyskytuje. Taxon byl popsán z nálezů O. Majzlana a O. Voříška v oblasti Rozsutců v Malé Fatře. Na této lokalitě byl výskyt nosatce později opakovaně potvrzen (např. Majzlan 2001). Další doklad tohoto význačného taxonu je s lokalitou „Nízke Tatry, 16.–26.VII.1979, J. Profant lgt.“ uložen ve sbírce nálezce (S. Benedikt revid.). Přesnější lokalizace nálezu není bohužel známa (J. Profant, pers. comm.). Objevení nosatce mimo locus typicus je každopádně znamením, že jeho rozšíření v Západních Karpatech je mnohem širší a bude zahrnovat i další vysoká pohoří v jejich centrální části.

B: -, M: -, S: !

An endemic West-Carpathian subspecies known so far only from the Malá Fatra Mts. and Nízke Tatry Mts. Development of this species is on *Lathyrus pratensis*.

Strejček (1993c) reported the species only from Slovakia.

This weevil does not occur in the Czech Republic. The taxon was described from the findings of O. Majzlan and O. Voříšek in the region Rozsutec Mt. in the Malá Fatra Mts. At this locality, its occurrence was repeatedly confirmed later (e.g. Majzlan 2001). A further voucher material of this prominent taxon with the locality “Nízke Tatry Mts., 16.–26.vii.1979, J. Profant lgt.” is deposited in the collection of the collector (S. Benedikt revid.). Unfortunately, more exact localization of this specimen is not known (J. Profant, pers. comm.). The discovery of weevil away from the locus typicus, however, indicates that its distribution in the Western Carpathian Mts. is much wider, and may also include central parts of other high mountain ranges.

B: -, M: -, S: !

1950. *Hypera pastinaceae* (Rossi, 1790)

Západopalearktický druh. Známý je ze severní Afriky (Alžír, Tunis, Libye), z Evropy (Velká Británie, Španělsko, Francie, Itálie, Německo, Maďarsko, Albánie, Moldávie a Řecko) a z Malé Asie (Csiki 1934, Podlussány 1996b, Colonnelli 2003, Fauna Europaea Web Service 2004, Pelletier 2005). Druh vyskytující se zejména na teplých stanovištích na vápnitých půdách. Oligofág na mrkvi obecné (*Daucus carota*) a pastináku setém (*Pastinaca sativa*) (Koch 1992).

Strejček (1993c) druh vůbec neuvádí.

V České republice se tento druh nevyskytuje. Pro Slovensko je mně znám jediný údaj, který publikoval nedávno Majzlan (2001) z Malé Fatry (Rozsutce). Dokladový exemplář jsem neměl možnost revidovat. Výskyt druhu na Slovensku považuji za velmi problematický.

B: -, M: -, S: x

A West-Palaeartic species known from North Africa (Algeria, Tunisia, Libya), from Europe (Great Britain, Spain, France, Italy, Germany, Hungary, Albania, Moldavia and Greece) and from Asia Minor (Csiki 1934, Podlussány 1996b, Colonnelli 2003, Fauna Europaea Web Service 2004, Pelletier 2005). The species occurs particularly on warm localities on calcite soils. It is oligophagous on *Daucus carota* and *Pastinaca sativa* (Koch 1992).

Strejček (1993c) did not report the species.

In the Czech Republic, this species does not occur. From Slovakia, I know only one record, which was recently published by Majzlan (2001) from Malá Fatra Mts. (Rozsutec Mt.). I have not been able to examine the voucher specimen. I consider the occurrence of this species in Slovakia to be highly improbable.

B: -, M: -, S: x